

2023 – DOSARELE PATRIMONIULUI (CXL):

Cine n'a admirat geniul și bărbăția lui? - Șelimbăr 400! - ceia ce înalță o națiune, ceia ce'i inspiră demnitatea și tăria? - puterea Domnilor!

Statuia lui Mihai Viteazu
relocată
Oradea

Cine n'a admirat geniul și bărbăția lui?
Călugăreni! Termopile ale Românilor!
Istoria noastră n'a fost de loc sau a fost rău scrisă până acum!

S-a încheiat odiseea statuii ecvestre a lui Mihai Viteazul din Oradea?

1945
2019

Cornel Lungu

medalii comemorative la 400 de ani!

Șelimbăr 400
1599-1999
Dosarele patrimoniului (CXL)

2023

Anul comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești (psalți) **Anul omagial al pastorației persoanelor vârstnice**

Fundația culturală „Șelimbăr 400” a fost constituită în vara anului 1998, având ca scop organizarea de manifestări cultural – științifice, emiterea unor medalii comemorative, inițierea și în perspectivă realizarea de construcții și monumente cu caracter istoric în cadrul unui parc național pe locul bătăliei și altele. Dintr-un pliant editat cu ocazia amplelor manifestări comemorative, - organizate la 28 octombrie 1999, la împlinirea a patru secole de la bătălie - reproducem textul: «...la Șelimbăr dezvelirea de către Fundația culturală și cu sprijinul nemijlocit al Consiliului Local Șelimbăr a unui portret monumental al voievodului operă a sculptorului prof. Ioan Câdea, iar la Troița Movilei lui Mihai ofițerii și militarii Garnizoanei Sibiu au realizat o reprezentativă reconstituire istorică a bătăliei. Recent au fost emise cu sprijinul deosebit de generos al conducerii Băncii Naționale a României, mediile comemorative din aur și argint, dedicate simbolurilor primei Uniri.

Designul mediilor comemorative este inspirat după cunoscutul portret al domnitorului, datorat gravurii Egidius Sadeler și pe revers Stema țării române unite sub domnia lui Mihai

Viteazul, pe sigiliul unui hrisov dat în Iași la 27 iulie 1600. Caracteristicile medaliilor: Medalia din aur - Titlu/ Fineness: 900‰, greutatea/ weight: 8,64 gr/buc; diametru/ diameter: 24,00 mm; margine/ edge: netedă/flat. Medalia din argint: titlu/ fineness: 925 ‰, greutatea/ weight: 20,25 gr/buc; diametru/ diameter: 37,00 mm; margine/ edge: netedă/flat. Emisiunea a fost sponsorizată de Banca Națională a României, fiind executată la R.A. Monetăria Statului - Tezaurul de Metale Prețioase București; concepția și compoziția prof. Cornel Lungu, prof. Ioan Căndea, gravor: Vasile Gabor, foto: Marcel Baci. Fundația Culturală „Șelimbăr 400” - președinte de onoare ing. Victor Fuior - senator, președinte prof. Cornel Lungu - directorul Muzeului de Istorie Sibiu, vicepreședinte Costel Boar - Nistor, viceprimar Șelimbăr, secretar: prof. Dumitru Costea. Sediul Fundației: Sibiu, str. Ioan Lupaș, nr. 4.

În capodopera „**Istoria românilor subț Mihai Vodă Viteazul**”, marele revoluționar pașoptist Nicolae Bălcescu scria: «**Istoria noastră n'a fost de loc sau a fost rău scrisă până acum.** În luptele și revoluțiile din lăuntru care au umplut secolul al XV-lea și al XVI-lea, istoricii n'au văzut decât niște lupte de pretendenți la tron și n'au pătruns principiul și interesele ce fiecare pretendent reprezenta. Într'un stat organizat ca al nostru, unde nici o familie n'avea dreptul de stăpânire, chestia dinastică nu putea avea loc după cum s'a presupus de istorici. Îndată după moartea lui Mircea I-iu, partidele între care era țara împărțită, începură lupta între dânsule, fiecare puindu-se subț unul din fii săi. **Turcii și Ungurii găsec prilej a se amesteca între deosebitele partide, susținđ când pe una, când pe alta și a călca libertatea nației. Puterea Domnilor însă, ajutată de elementul democratic, eși biruitoare din aceste lupte între dușmanii dinlăuntru și cei din afară.**

Vlad-Dracul-Voevod ținu sus și puternic frânele guvernului, dobândind o glorie nemuritoare în luptele sale cu Turcii și sdrobind aristocrația. Țepeș urmează și mai tare pe calea lui; cu o asprime tiranică, dar dreaptă, el nimicește facțiile dinlăuntru și respinge nenumărate hoarde turcești, ce Mahomed al II-lea conducea asupra Românilor. Silit mai târziu de nevoie să încheie un tractat cu Turcii, la 1460, el păstrează stipulațiile celui dela 1393, urcând numai tributul la zece mii galbeni și recunoscând iarăși suveranitatea sau supremația nominală a Porții. Acest tractat încă și astăzi formează dreptul public al țării sau, cum se numește acum. Capitulațiile ei cu Poarta.

Aristocrația atunci se aruncă în brațele Turcilor și isbuti să gonească din țară pe energicul Domn. Partida Domnilor îmbrățișa mai întotdeauna pe Unguri; iar poporul mai adesea rămânea indiferent într'aceste lupte, până când vedea libertatea amenințată de vrăjmașii din afară; atunci el alerga la apărarea țării sub steagul Domnului. Adesea ocrotit de Domni, el însă era slab către celelalte partide, căci toți capii ce eșiau din popor intrau firește și se identificau cu una din partidele dominante. **Lupte, cu deosebite alternative între ambele principii,** continuă până la **Radul cel mare** (1493-1508), care se încercă cu o politică de conciliație, fără a se izbuti. El cercă atunci a balanța puterea boierilor, dar revoluționând organizația democratică a clerului și făcându-l un corp privilegiat, îi creă interese conforme cu ale boierilor și le dete un auxiliar. Radu-cel-mare fu dar un sprijin puternic al aristocrației.

Cu acest Domn se încheie această epocă. (...) În aceste timpuri frații noștri din Transilvania, deși Huniad și fiul său cărmuiră soarta Ungariei pierdu drepturile lor ... Dacă acest secol fu pentru

Români un secol în care începură luptele din lăuntru, dacă rezultatul lui fu stingerea democrației, tot fu însă secolul cel mai glorios, secolul prin care se renumiră și în care se luptară puternic pentru libertate. Cei mai mari bărbați ce produse acest secol în omenire, fură Români: Dracul- Voevod, Vlad Țepeș, Ioan Huniad cu fiul său Matiaș și în sfârșit Ștefan-cel-mare; ei plană asupra acestul secol glorios.

Boierii țarei recrutându-se tot mereu din elementul popular desfășoară pe lângă dorința de a constitui libertatea lor asupra tronului, o vitejie rară împotriva vrăjmașilor din afară ... **Dar izolându-se de popor, încet cu încet, făcu pe acesta apatic.** Țara slăbește și Turcii îndrăznesc mai mult și, în secolul următor, ea cade cu totul sub domnirea lor. (...).

În finalul lucrării care „l-a impus în canonul național pe voievodul Mihai Viteazul”, istoricul și scriitorul Nicolae Bălcescu concluziona: «... Dar, **pe lângă lucrările de utilitate introduse de civilizațiune ...**, oare **un monument care să dovedească recunoștința Românilor către părinții lor ce au apărat țara cu bărbăție** n’ar fi tot așa de folos ca și o cale lesnicioasă deschisă pe acolo comerciantului? **Ceia ce înalță o națiune, ceia ce’i inspiră demnitatea și tăria, nu e atât desvoltarea proprietății sale materiale**, nici îmbelșugarea produselor industriei sale, nici înmulțirea capitalurilor și averilor, nici luxul vieții casnice, ci respectul către eroii și gloriile naționale de orice fel, **ci amorul către pământul natal**, pentru păstrarea căruia s’au luptat generațiunile trecute, ci iubirea către limba și datinile părintești, moșteniri scumpe, rămase din vechime! **Fără de aceste elemente, spiritul național piere. Inima se slește speculațiunii și în întreprinderile egoiste ale industriei și ale negoțului. Literilor și artelor e dat de a întreține venerațiunea gloriilor trecute, de a deștepta nobilele aspirațiuni, de a insufla sacrificii mărețe. E o datorie sfântă a popoarelor**, pe care civilizațiunea o consacră pe toată ziua mai tare, de a cerceta și de a scoate la lumină faptele trecutului lor, **de a eterniza, prin ajutorul artelor, memoria bărbaților mari și evenimentelor glorioase.** Să nu nesocotească dar nimeni câtă influență salutarie poate avea asupra națiunii amintirea virtuților ei străbune: adeseori ea a produs faptele mari și aceasta ne întemeiază mult a crede cuvintelor unui amic (răposatul D. Berindei) când zicea: „**Să ne aducem aminte de epoca lui Mihai, în care Românul atinse culmea măririi**, care ne-a lăsat cele mai glorioase pagine în analele țarei. **Cine n’a admirat geniul și bărbăția lui? Călugăreni! Termopile ale Românilor!** câte inimi nu tresar la suvenirea voastră! câte suflete nu aprindeți! câte brațe nu înarmați! - Când Românul și-ar perde de tot credința, când orice scânteie de patriotism s’ar stinge în inima lui, numele vostru singur ar fi în stare să’l ridice, să’l entuziasmeze și să’l facă a muri luptându-se sau a triumfa!”». În România, s-au ridicat - în amintirea acestui erou național - numeroase monumente, cel mai vechi, probabil și cel mai celebru fiind statuia ecvestră din Piața Universității București (1874), operă a sculptorului francez Albert-Ernest Carrier-Belleuse. **Știați că statuia ecvestră a lui Mihai Viteazul din Oradea** a fost realizată din fondurile Asociației „Mihai Viteazul” Oradea, din contribuțiile militarilor și personalului civil din cele 13 unități militare ale Diviziei 11 mecanizată „Carei” - Garnizoana Oradea? Statuia monumentală - turnată din 8,5 tone de bronz -, a fost amplasată în 1994, în Piața Unirii Oradea, fiind opera sculptorilor Alexandru Gheorghită și Georgeta Caragiu.

Chiar dacă presa națională nu a prezentat odiseea acestei statui din centrul orașului și coborâtă de pe soclu pentru a fi strămutată - în perioada primarului Ilie Bolojan -, ne punem întrebarea: această statuie (sau alta similară), este disponibilă pentru a onora cum se cuvine memoria bătăliei de la Șelimbăr și a primului domnitor român, primul conducător de factor al celor trei state medievale care formează astăzi, România?

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2023-dosarele-patrimoniului-cxl-cine-na-admirat-geniul-si-barbatia-lui-selimbar-400-ceia-ce-inalta-o-natiune-ceia-cei-inspira-demnitatea-si-taria-puterea-domnilor-171818.html>

The screenshot shows the Tribuna.ro website interface. At the top, the Tribuna logo is displayed with the tagline "Dintotdeauna pentru totdeauna!". Below the logo is a navigation menu with categories: Eveniment, Actualitate, Stirile de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main content area features the article title: "2023 Dosarele patrimoniului (CXL): Cine n'a admirat geniul și bărbăția lui? - Șelimbăr 400! - ceia ce înalță o națiune, ceia ce i inspiră demnitatea și tăria? - puterea Domnilor!". The author's name, Marius HALMAGHI, is listed below the title. The article was published on 07.09.2023 at 20:53 and has 461 views and 0 comments. To the right of the title, there are social media share buttons for Facebook, Twitter, and Pinterest, along with a search bar labeled "Cautare". At the bottom right, there is a yellow banner for "Cartușe toner și piese de schimb pentru imprimante și multifuncționale".

În: Tribuna, 07 septembrie 2023